

15

REPUBLIKA HRVATSKA
OKRUŽNO JAVNO TUŽILAŠTVO
KARLOVAC

REPUBLIKA HRVATSKA
OKRUŽNI SUD U KARLOVCU

K.26/92.-54

Broj	Prijava	Vrijednost

PRESUDA

U IME REPUBLIKE HRVATSKE !

Okružni sud u Karlovcu u vijeću sastavljenom od sudaca ovog suda Jasminke Jerinić-Mušnjak kao predsjednika vijeća i Đurde Šterk kao člana vijeća te sudaca porotnika Ane Živčić, Hrvoje Hauptfeld i Milana Trnokop kao članova vijeća uz sudjelovanje zapisničara Jadranku Galović, u krivičnom predmetu protiv optuženog Bore Ercegovca radi krivičnog djela iz članka 142. st. 1. preuzetog KZJ i dr., na glavnoj i javnoj raspravi zakazanoj povodom optužnice OJT Karlovac od 9. lipnja 1992. godine broj KT-43/92., dovršene dana 30. lipnja 1992.g. u prisutnosti zamjenika javnog tužitelja Aleksandra Mitić te branitelja optuženog po službenoj dužnosti Željka Ljubić, odvjetnika iz Karlovca.

presudio je

Optuženi BORO ERCEGOVAC, sin Jovana, r. 22. lipnja 1947.g. u Zemunu, Općina Zemun, Republika Srbija, sa zadnjim poznatim prebivalištem u Karlovcu, Ulica M. Križe, sada nepoznatog boravišta i prebivališta

krivično je

što je

početkom studenog 1991.g. u Karlovcu, kao zapovjednik postrojbi smještenih u vojarni u Logorištu, protivno konvenciji o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata i konvenciji o postupanju s ratnim zarobljenicima u sklopu zapovjedi za proboj iz vojarnje Logorište u pravcu sela Malići, Općina Duga Resa, a s ciljem da se na zauzetom području izazove strah među pripadnicima Hrvatske vojske i građanstvom i da se na taj način teritorij očisti, zapovijedio podređenim časnicima i postrojbama da se dio građana liši slobode i koristi za sprečavanje napada na njih i njihova vozila, a dio uhvaćenih građana likvidira, da se zarobljeni pripadnici Hrvatske vojske ili ubiju ili premlaćuju bez pružanja nužne medicinske pomoći, a crkve, škole, društvene prostorije, kao i stambene i gospodarske zgrade razaraju, da su njemu potčinjene postrojbe prilikom prodora na pravcima Logorište - Belajske Poljice - Belaj - Podvožić i Belaj - Banjsko Selo - Malići, dana 4. i 5. studenog 1991. godine unatoč

odsustvu oružanog otpora u cijelosti njegove zapovjedi i izvršile, pa su tako:

a) dana 4. studenog u prije podnevnim satima u Belajskim Poljicama u podrumu kuće Nenada Salopek, u kojem su bile Milka Papa, stara 83 godine, njezina poluslijepa kćer Nada i sin Vlado, također invalid, ubacili tri ručne bombe od kojih je Milka Papa zadobila smrtonosne povrede,

Vel 9 KT-32/97 ← - također 4. studenog u Podvožiću pucali u bravu na vratima podruma kuće br. 1, vlasništvo obitelji Milčić, a nakon ulaska u podrum iz vatrenog oružja lišili života građane Nikolu Milčić, r. 1918.g., Nikolu Milčić r. 1953.g., Maru Milčić, Borku Čar i Petra Škrtić, a nakon toga dalje u selu Podvožić također iz vatrenog oružja lišili života Miru Marinković,

- istog dana u Belajskim Poljicama na ganjku kuće br. 9 hicem u glavu usmrtili Juraja Krajačić, a nakon toga sljedeći dan zapalili kuću i gospodarske zgrade tako da je leš imenovanog izgorio,

- dana 4. i 5. studenog u Belajskim Poljicama i Podvožiću uhvatili i koristili kao zaštitu svojih vozila u pokretu iz vojarne Logorište, Janka Maraković, Anku Maraković, Dragu Bukovac, Tomac Berislava, Tomu Grčić, Marka Grčić, Ivana Kolar, Miku Papa, Stjepana Tuškan, Milana Tuškan, Vladimira Papa, Ivana Brozović, Josipa Kolić, Baru Štajduhar i Marka Škrtić, uslijed čega su život izgubile Anka Maraković i Draga Bukovac, dok je Janko Maraković pobjegao, a Bara Tomac i Bara Štajduhar su puštene, dok su ostali odvezeni u zatvor u Jajnić,

- dana 4. i 5. studenog u selima Belajske Poljice, Belaj, Belajska Vinica, Rečurkovo brdo, Belajski Malinci, Podvožić, Banjsko selo i Barilovački Leskovac, što neposredno paljenjem i pucanjem iz tenkova i teških mitraljeza, te zapaljivim zrnima su zapalili i razrušili oko 110 kuća, 120 gospodarskih zgrada, a oštetili 290 obiteljskih kuća i 100 gospodarskih zgrada, zapalili osnovnu školu u Belaju, iz teških mitraljeza i tenkova pucali u crkve u Belaju i Barilovačkom Leskovcu, u društveni dom u Belaju i Lovački dom u Banjskom selu, pri čemu je nastupila šteta u iznosu od oko 831.500.000 HRD.

b) prilikom zarobljavanja pripadnika Hrvatske vojske vojaka Jakova Brizanač, koji je ranjen u Belajskim Poljicama, tukli istog na mjestu zarobljavanja, a posebno u vojarni Logorište i to najviše po ranjenoj nozi, ostavljali ga bez ikakve njege, dok su u predjelu zvanom "Škrobotka", Općina Duga Reša, zarobljenog vojaka Milivoja Furdek objesili na drvo, te ga uboli bajonetom u vrat, a zatim mu stavili bajonetu u ruke,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba naredio da se izvrši napad na civilno stanovništvo i naselja, kojeg je posljedica smrt više osoba, da se primjenjuju mjere zastrašivanja, uzimaju taoci protuzakonito zatvara, da se uništava imovina u velikim razmjerima, a također kršeći pravila međunarodnog prava naredio da se

ratni zarobljenici ubijaju i da se prema njima nečovječno postupa,

činje je počinio krivična djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava - ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva iz čl. 142. st. 1. i ratnim zločinom protiv ratnih zarobljenika iz čl. 144. preuzetog KZJ (NN 53/91) pa mu se temeljem čl. 142. st. 1. preuzetog KZJ utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 20 godina, a temeljem čl. 144. preuzetog KZJ kazna zatvora u trajanju od 20 godina, te se temeljem čl. 142. st. 1. te čl. 144. uz primjenu čl. 48. st. 1. i 2. t. 2. preuzetog KZJ

izričita odluka

na kaznu zatvora u trajanju od 20 (dvadeset) godina.

Temeljem čl. 98. preuzetog ZKP optuženik je dužan nadoknaditi troškove krivičnog postupka sudu u paušalnom iznosu od 5.000 HRD, kao i troškove krivičnog postupka u iznosu od 4.280 HRD.

Obrazloženje

U javni tužitelj optužio je optuženika Bora Ercegovca radi krivičnih djela iz čl. 142. st. 1. i čl. 144. preuzetog KZJ (NN 53/91).

Optuženik Boro Ercegovac nije dao svoju obranu obzirom da se je istom sudeno u odsutnosti a u skladu sa rješenjem ovoga suda od 2.6.1992.g. broj K.26/92-46/KV 54/92.

U dokaznom postupku radi utvrđenja činjeničnog stanja saslušani su slijedeći svjedoci Miroslav Papa, Bruno Papa, Vladimir

Papa, Erađjo Dobrinčić, Drago Bosiljevac, Dorka Krajačić, Janko Maraković, Milan Tuškan, Marko Grčić, Kristina Čavlović, Josip Kolić, Milka Brnadić, Slavica Grčić, Tomo Grčić, Ivan Kolar, Ivan Brozović, Petar Dobrinčić,

Juraj Čurlić, Petar Repić, Matej Bosiljevac, Josip Bosiljevac, Vjekoslav Najak, Drago Bosiljevac, Ivan Milašević, Stjepan Vuković,

Juraj Jurčević, Josip Stavljenić i Josip Goršeak. Uz suglasnost stranaka pročitani su iskani dati u istrazi svjedoka Stjepana Tuškana, Goranke

Magličić, Jakova Brizanac te svjedokinja Ankice Grčić. Pročitani su zapisnici o uviđaju u mjestu Podvožić u kući obitelji Papa. Pročitani su zapisnici o obdukciji Miroslava Marinkovića, Nikole Šertić, Barke Car,

Nikole Milčić, Nikole Milčić te Barke Milčić. Izvršen je uvid u liječničnu svjedočanstva za pokojnog Milivoja Furdek pa je pročitana službena zabilježba istražnog sucu sa lista broj 47. Izvršen je uvid u knjigu

fotolaborata sastavljen povodom uništavanja civilnih i sakralnih objekata u mjestima Belajske Poljice, Bela, Belajski Malinae, Banjsko selo, Barilovački Leskovac i Podvožić, te je izvršen uvid u popis i

procjenu ratne štete sačinjen po komisiji u navedenim mjestima. Izvršen je uvid u rješenu sastavljen povodom izlaska pripadnika tzv. JNA iz Logovišta na dan 4. i 5. 11. 1991.g. Izvršen je uvid u fotolaborat

sačinjen povodom stradanja civilnog stanovništva u mjestu Podvožić u skloništu odnosno podrumu kuće br. 1 te fotoelaborat povodom smrti Juraja Krajačić i uništenja njegove kuće i gospodarskih zgrada, zatim u fotoelaborat o oštećenju crkve u Barilovačkom Leskovcu, škole u Belaju, povodom oštećenja kuće u mjestu Podvožić, povodom smrti Papa Milke i Mivoja Furdek. Pregledana je video snimka sačinjena u navedenim mjestima koja prileži spisu te pročitani dopis Operativne zone Karlovac s lista br. 178.

Na osnovu ovako provedenih dokaza ovaj sud nedvojbeno je utvrdio da je optuženik Boro Ercegovac počinio krivična djela za koja je u izreci presude i proglašen krivim.

Svi saslušani svjedoci iskazali su da je dana 4./5. 11. 1991.g. došlo do proboja pripadnika tzv. JNA i srpskih rezervista iz vojarnje Logorište preko Belajskih Poljica, Belaja u pravcu sela Malići s ciljem da se spoje sa neprijateljskim formacijama koje su u to vrijeme bile stacionirane na tom području i koje su već negdje od sredine 9. mjeseca 1991.g. vršile napade na područje grada Karlovca i okolice. Proboj kroz navedena sela trajao je dva dana a iz iskaza saslušanih svjedoka vidljivo je s koliko okrutnosti je taj proboj izveden. Kroz sela kojima su formacije bivše JNA se kretale došlo je do rušenja civilnih objekata, gospodarskih zgrada, sakralnih objekata, škole i slično. Pri takvom postupanju nekoliko civilnih osoba lišene su života a jedan dio civilnih osoba odveden je u svojstvu taoča u vojarnju Logorište a zatim u zatvor u Vojniću. Uslijed napada na sela u kojima se civilno stanovništvo razbježalo po podrumima, kukuruzištima, šumama došlo je do uništenja i uovine velikih razmjera i više civilnih osoba smrtno je stradalo. Iz iskaza saslušanih svjedoka vidljivo je da su postrojbe bivše JNA upravo pucale i razarale civilne objekte a ubacivale bombe i pucali po podrumima gdje je bilo za očekivati da se nalazi civilno stanovništvo skriveno od projektila njihovog oružja.

Svjedoci Papa Miroslav, Papa Vladimir i Papa Bruno tokom svjedočenja iskazivali su o situaciji u selu Belajske Poljice i pogibelji Milke Papa njihove bake odnosno majke. Vidljivo je da je do proboja tenkova iz vojarnje Logorište došlo sasvim naglo i neočekivano, da su se u selu zatekli nještani i da nije bilo nikakvog otpora. Unatoč tome kako iz tenkova tako i vojnici koji su očito bili u pratnji tih tenkova pucali su po kućama. Svjedok Bruno Papa iskazuje tako kako su tenkovi tako naglo naišli cestom da je morao na nagovor oca a vidjeti što se događa pobjeći kroz kukuruzište. U podrumu kuće Nenada Salopek ostavio je svoju baku Milku staru 83 godine, poluslijepu tetu i oca. Vrativši se za par dana u selo sa bratom Miroslavom vidio je da je njihova kuća u potpunosti razrušena, baku je našao mrtvu u podrumu kuće Salopek a o ocu nisu ništa znali. Svjedok Vladimir Papa iskazuje kako je došlo do pogibelji njegove majke. Nakon što su tenkovi došli na cestu u blizini kuće u kojoj su se nalazili vojnici su u podrum kuće ubacili tri ručne bombe od čega je njegova majka pogodena. Uspio ju je spustiti na zemlju a zatim sam iziđiti iz podruma jer se unutra sve zadimilo kad su ga vojnici bivše JNA uhvatili i zarobili uz maltretiranje te sproveli u vojarnju Logorište a zatim i u zatvor u Vojniću. Kasnije je saznao da mu je majka tom zgodom smrtno stradala. Prema tome iz ovog iskaza jasno je

i nedvojbeno utvrđeno da je Milka Papa stradala od ručnih bombi koje su ubačene u podrum kuće u kojoj su se nalazile civilne osobe i iz kojeg podruma tim vojnicima nije prijetila nikakva opasnost. Da su bombe ubačene upravo od strane vojnika bivše JNA koji su u tom trenutku djelovali po selu sa tenkovima i pješackim naoružanjem jasno je vidljivo upravo iz iskaza svjedoka Vladimira Papa koji je izašavši iz podruma po istim tim vojnicima bio i zarobljen.

9-2 U odnosu na pogibelj obitelji Milčić u mjestu Podvožić te Barke Car i Petra Škrtić koji su nađeni u svom podrumu u selu Podvožić te smrti Mire Marinković koja je lišena života iz vatrenog oružja nitko od svjedoka nema baš neposrednog saznanja o njihovoj pogibiji ali iz iskaza svjedoka Franje Dobrinčić, Goranke Magličić i svjedoka Drage Bosiljevac sina Juraja vidljivo je da su i ove osobe stradale prilikom ovakvog već ranije opisanog kretanja neprijateljske vojske kroz to selo. Svjedok Drago Bosiljevac iskazao je tako kako je kad su tenkovi naišli i to sa lažnim oznakama, naime sa oznakama pripadnika Hrvatske vojske i kad je počelo pucanje da je pobjegao sa svojom ženom u šumu kad je shvatio da se radi o neprijateljskoj vojsci. Neko vrijeme nalazili su se tu u šumi pa ga je žena zamolila da ode do kuće susjeda da i njih izvuče i tako su se i rastali. Na tom putu bio je i sam ranjen te se jedva izvukao uz pomoć drugih ljudi do Banjskog sela a zatim je bio i transportiran u bolnicu Duga Resa a kasnije je čuo da mu je njegova nevjencana supruga Mira Marinković poginula. Iz zapisnika o obdukciji vidljivo je da je pokojna dobila prostrijel grudnog koša i trbuha te lijeve natkoljenice. Ulazne rane karakteristične su kod te žene za pucanje iz daljine. Svjedok Franjo Dobrinčić zadnji je razgovarao sa Barkom Car koja je pošla u njihov podrum i govorila u vrlo uzbuđenom stanju da od njezinih nikog nema, da su ih sve odveli a inače je živjela u domaćinstvu sa svojom sestrom Milčić Marom, svakom Nikolom Milčić i njihovim sinom. Nakon nekog vremena napustila je kuću. Kasnije je taj svjedok saznao da je Barka Car, te njezina sestra, svak i njihov sin ubijeni u podrumu kuće. Iz zapisnika o uviđaju od 7.11.1991.g. vidljivo je da su ovi ljudi nađeni u podrumu kuće br. 1a ubijeni te da je najprije očito pućano u bravu na vratima koja je na taj način otvorena. U tom podrumu nađen je mrtav i Petar Škrtić koji se očito tu sklonio kada je napad na selo počeo. Izvršena je obdukcija i mrtvih tijela tih ljudi te je utvrđeno da su svi imali prostrijelne rane po raznim dijelovima tijela iz automatskog oružja a ulazne su strijelne rane karakteristika pućanja iz relativne blizine. Ovo upravo očito govori o tome da su pripadnici neprijateljskih formacija ušli u podrum gdje su se skrivali nedužni civili i zatim ih pobili. Da je tome doista tako proizlazi i iz iskaza svjedokinje Goranke Magličić koja doduše nije ništa vidjela jer se i sama nalazila u podrumu ali je čula kako tenkove tako i padanje granata a zatim u blizini kuće glas Nikole Milčić i Mace koje su vojnici nekud odvodili i govorili im da nema više "Lijepa naša" već da je ovo Krajina. Čula je zatim da je Nikola Milčić rekao "ljudi jest čemo opet iz iste zdičele" nakon toga začula je jaku pućjavu, poslije toga nije više čula glasove susjeda. Kasnije je saznala da su isti ubijeni. Da se doista radilo samo o nedužnom stanovništvu govori i činjenica da su u tom podrumu pobijene starije žene i stariji muškarci koji su očito ostali zatečeni i samo zato stradali.

O smrti Juraja Krajačića iskazivala je kao svjedok njegova supruga Dorka Krajačić a u svom svjedočkom iskazu iskazala je i o svim strahotama koje je i sama prošla te o nadasve okrutnom ponašanju neprijateljske vojske. Ova svjedokinja navela je da je negdje izjutra 4.11.1991. nalazila se u kući sa svojim suprugom kada je primjetila dolazak triju tenkova na 500m od svoje kuće na kojima su bili vojnici u SMB uniformama i u crnoj uniformi. Počeli su pucati iz puške po kući iako im iz te kuće nije prijatila nikakva opasnost jer su se u njoj nalazili kako je već rečeno Dorka r. 1929.g. i njezin suprug. Ona je uspjela pobjeći iza nekih blokova gdje se nalazila sve do 23 sata a kada su tenkovi otišli i pucnjava se donekle stišala, primakla se kući gdje je našla svog supruga mrtvog na hodniku kuće i imao je jednu rupu u blizini oka. Nakon što je prenoćila u toj kući ujutro je ponovo počeli pucati pa je pobjegla iza svog sjenika a tada su neprijateljski vojnici ponovo počeli pucati po njezinoj kući i gospodarskim zgradama tako da je izgorio i sjenik i kuća a i leš supruga koji se tu u kući i dalje nalazio. Čula je vojnike kako galame "gorite ustaše". Upravo ovo govori da neprijateljska vojska nije imala samo namjeru probiti se iz okruženja vojarnje u Logorištu već je usput njezin očiti cilj bio uništenje svega što im se našlo na putu pa tako i nedužnih civilnih građana.

U svezi događaja od 4. i 5. studenog 1991.g. u Belajskim Poljicima i Podvožiću kad su uhvaćeni i korišteni kao taoci civili muškarci i žene, time da je najveći dio tih zarobljenih ljudi, kako to iskazuje i Tomo Grčić bio star preko 60 godina, kao svjedoci saslušani su Milan Tuškan, Marko Grčić, Josip Kolić, Ivan Brezović, Juraj Čurilović, Drago Bosiljevac, Ivan Kolar, Stjepan Tuškan, Tomo Grčić, Slavko Grčić, Janko Maraković. Iz njihovih iskaza sazna se da su uničeni od strane tzv. pripadnika JNA u mjestu svog življenja Belajskim Poljicima i Podvožiću kada su se kretale postrojbe tzv. JNA a pod neposrednim zapovjedništvom opuštenika. Sve te osobe su civilne osobe i kao što je vidljivo starije osobe koje nisu sudjelovale u oružanim borbama, niti su pružale bilo kakav otpor već su ili se vraćale svojim kućama ili bile sakrivene u svojim kućama. Lišeni su stoga slobode bez ikakvog razloga a nakon toga prema njihovim iskazima odvedeni su u vojarnu Logorište gdje su zadržani jedan dan a gdje su bili maltretirani kako fizički tako i psihički od pripadnika neprijateljske vojske. Korišteni su kao taoci prilikom kretanja ka vojarni a isto tako i iz vojarnje prema Malićima a bili su natjerani da prenose i neprijateljske ranjenike do Korane kada su prebačeni preko rijeke a zarobljenici odvedeni u zatvor u Vojniću. Svjedok Janko Maraković govori tako npr. kako su njega pronašli skrivenog ispod stepenica gdje je bio zaklonjen uslijed napada, a zatim je uničen a prilikom vožnje njega i ostalih sumješтана do vojarnje život su izgubile Anka Maraković njegova supruga i Draga Bukovac. Nakon što su ovi ljudi odvedeni u zatvor u Vojniću bili su podvrgnuti još gorem fizičkom i psihičkom siostavljanju od čega su mnogi zadobili tjelesne povrede a Mika Papa i Andrija Gojak su uslijed zadobivenih povreda u tom zatvoru i umrli time da je Mika Papa bio starac od 80 godina. Upravo godine tih ljudi ukazuju da se radi o civilnom stanovništvu koje niti je pružalo, niti je moglo pružiti otpor takvoj snazi neprijateljske formacije što očito govori da su zarobljeni samo zato da bi se zaveo strah među stanovništvom te da bi se terorom očistilo područje koje su oni imali namjeru zauzeti.

